

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o P 082879 17 GŽ
Brčko, 29.01.2018. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudija Ilje Klaić, kao predsjednika vijeća, Tešić Dragane i Nedić Srđana kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zastupanog po zastupniku po zakonu Pravobranilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i umješaća na strani tužitelja „N. A. BANKA“ a.d. B. u stečaju zastupana po punomoćniku R. Z. advokatu iz N. S., protiv tuženih „M.-G.“ d.o.o. B. zastupanog po zakonskom zastupniku-direktoru R. M. a isti po punomoćniku M. O., advokatu iz B. i P. N. advokatu iz B. L., „N. B.“ d.d. B. u stečaju zastupanog po stečajnom upravniku M. N. i punomoćniku S. M. advokatu iz B. i Č. D. iz K. zastupanog po punomoćnicima M. O. advokatu iz B. i P. N. advokatu iz B., radi utvrđivanja ništavosti i brisanja upisa vps 78.440.278,49 KM, odlučujući o žalbama tuženih „M.-G.-a“ d.o.o. B. i Č. D. iz K. i „N. B.“ d.d. iz B., izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o P 082879 17 P 2 od 25.05.2017. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 29.01.2018. godine donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tuženih „M.-G.“ d.o.o. B. i Č. D. iz K. i žalba tuženog „N. B.“ d.d. B. u stečaju se ODBIJAJU i presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o P 082879 17 P 2 od 25.05.2017. godine, POTVRĐUJE u I, II, III i V stavu izreke.

Zahtjev tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu, SE ODBIJA.

Zahtjev umješaća na strani tužitelja „N. A. BANKA“ a.d. B. u stečaju, za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu SE ODBIJA.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom odlučeno je na slijedeći način:

„I

Utvrđuje se da nije osnovano potraživanje tuženog Č. D. iz K. – Opština K., kao razlučnog povjerioca u iznosu od 76.530.423,08 KM, na nekretninama upisanim u z.k. ul. br. ... k.o. Brčko 1 na parcelama broj: 1276/PG, 1278/3PG, 1278/7PG, 1278/9PG, upisanim u z.k. ul. br. ... k.o. B. 1 na parcelama broj: 1276, 1278/3, 1278/7, 1278/9, upisane u z.k. ul. br. 2611 k.o. B. 2 na parcelama broj: 936/3, 939/1, 940, u z.k. ul. br. ... k.o. B. 2 na parcelama broj: 936/3PG, 939/1PG, 940/PG, u z.k. ul. br. ... k.o. B. 2 na parcelama broj: 25, 26, 1631 i z.k. ul. br. ... k.o. B. 2 na parcelama broj: 25/PG, 26/PG, 1631/PG koje su vlasništvo stečajnog dužnika u postupku stečaja nad D.D. „N. B.“ B. u stečaju.

II

Utvrđuje se da je ništav Sporazum o nagodbi broj: M-038/08 od 14.07.2008.godine zaključen između d.o.o. „G.“ B. i d.d. „N. B.“ B. i Ugovor o zasnivanju hipoteke broj: ... od 17.02.2011.godine zaključen između d.o.o. „G.“ B. i d.d. „N. B.“ B. i PTR „D.“ K., te kao takvi ne proizvode pravno dejstvo.

III

Utvrđuje se da nije pravno valjana uknjižba založnog prava – hipoteke upisanog u korist PTP „D.“ K. na nekretninama upisanim u z.k. ul. Br..., ... i ... privremenog registra za k.o. B. 2, koja je dozvoljena Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 096-0-DN-11-000588 od 24.02.2011.godine, pa se nalaže brisanje ove uknjižbe i uspostava predašnjeg zemljišno-knjižnog stanja u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti ove presude.

IV

Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužioca u dijelu kojim je tražio da se utvrdi da Č. D. nije pravni sljedbenik PTR „D.“ K. zastupano po direktoru Č. D. iz K.

V

Obavezuju se tuženi da tužiocu solidarno nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.916.584,40 KM, sve u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti ove presude.“

Navedenu presudu žalbama pobijaju tuženi „M.-G.“ d.o.o. B. i Č. D. iz K. i tuženi „N. B.“ d.d. B. u stečaju pa tuženi „M.-G.“ odluku prvostepenog suda pobija zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog pogrešne primjene materijalnog prava i predlaže da se žalba uvaži, preinači prvostepena presuda tako da se tužbeni zahtjev tužitelja u cjelosti odbije ili da se

prvostepena presuda u pobijanom dijelu ukine i predmet vrati na ponovno odlučivanje.

Tuženi „N. B.“ d.d. B. prvostepenu presudu pobija iz sva tri žalbena razloga propisana odredbom člana 317 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i predlaže da se žalba uvaži i pobijana presuda preinači tako da se u cjelini odbije tužbeni zahtjev tužitelja i tužitelju dosude troškovi parničnog postupka kao i troškovi sastava žalbe i takse na žalbu „ili opreza radi da se pobijana presuda u cjelini ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak“.

U odgovoru na žalbe tuženih tužitelj je naveo da su žalbeni razlozi neosnovani i kod toga da je odluka prvostepenog suda pravilna i zakonita predlaže da se žalbe odbiju i prvostepena presuda potvrdi a tuženi obavežu da tužitelju nadoknade troškove sastava odgovora na žalbu u iznosu od 470,88 KM.

Umještač na strani tužitelja u odgovoru na žalbe tuženih navodi da kako je od tužitelja i umještača na strani tužitelja u postupku dokazana osnovanost tužbenog zahtjeva i kako je prvostepeni sud donio zakonitu odluku, kada je zahtjev tužitelja u ovom sporu usvojio (odlučio kao u I, II, III i V stavu izreke), predlaže da se žalbe odbiju i prvostepena presuda potvrdi i „istovremeno traži da se dosude troškovi zastupanja umještača jer je meritorno učestvovao u samom postupku i to troškovi sastava ovog podneska u iznosu od 50% od AT AOK F BiH, odnosno u iznosu od 470.688,00 KM solidarno prema svim tuženim.

Nakon što je prvostepenu presudu ispitao u smislu odredbe člana 330. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09, 52/10 i 27/14) ovaj sud je odlučio kao u izreci, iz slijedećih razloga.

Zahtjev u ovom sporu tužitelj je u konačnici postavio podneskom od 19.04.2016. godine i traži da sud utvrdi

da je ništav Sporazum o nagodbi, broj M-038/08 od 14.07.2008. godine, zaključen između d.o.o. „G.“ B. i d.d. „N. B.“ B.;

da je ništav Ugovor o zasnivanju hipoteke, broj ... od 17.02.2011. godine;

da nije pravno valjana uknjižba založnog prava-hipoteke dozvoljena rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 096-0-DN-11-000588 od 24.02.2011. godine, pa se nalaže brisanje hipoteke i uspostava predašnjeg zemljišno knjižnog stanja;

da se utvrdi da nije osnovano potraživanje tuženog Č. D. (kao razlučnog povjerioca) u iznosu od 76.530.423,08 KM na nekretninama upisanim u zk. ulošku broj ... k.o. Brčko 1, zk. ulošku broj ... k.o. B. 1 i zk.

ulošcima broj ..., ..., ... i ... k.o. B. 2 (koje su vlasništvo stečajnog dužnika u postupku stečaja nad DD „N. B.“);
i da se utvrdi da Č. D. nije pravni sljedbenik PTR „D.“ K.

Zahtjev za utvrđenje da je ništav Sporazum o nagodbi, zaključen pod brojem M-038/08 dana 14.07.2008. godine, tužitelj je zasnovao na tvrdnji da su prilikom zaključivanja sporazuma d.o.o. „G.“ B. i „N. B.“ d.d. Brčko postupali protivno odredbama Ugovora o kupoprodaji 67% ukupnog kapitala ODP „B.“ B., koji je zaključen 31.10.2005. godine između Brčko distrikta BiH (kao prodavca) i d.o.o. „G.“ B. (kao kupca) „pa je došlo do vršenja prava iz Ugovora protivno cilju zbog kojeg je pravo zakonom ustanovljeno i priznato“ i postupanje „G.-a“ d.o.o. B. i „N. B.“ d.d. B., kod zaključivanja Sporazuma o nagodbi, bilo je „u direktnoj suprotnosti sa osnovnim načelima obligacionog prava, odnosno načelima savjesnosti i poštenja i načelom zabrane prouzrokovanja štete“ zbog čega je Sporazum o nagodbi ništav, kao i ništav Ugovor o zasnivanju hipoteke koji je zaključen pod brojem ... dana 17.02.2011. godine između PTR „D.-a“ K. (kao založnog povjerioca) i DD „N. B.“ B. (kao založnog dužnika) na osnovu Sporazuma o nagodbi i nadalje da kada je na osnovu Ugovora o zasnivanju hipoteke koji je ništav, Osnovni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine rješenjem, broj 096-o-DN-11-000588 od 24.02.2011. godine, dozvolio uknjižbu založnog prava (u zk. ul. br. ..., ... i ... privremenog registra za k.o. B. 2) da onda uknjižba nije pravno valjana, pa ima mjesta zahtjevu za brisanje uknjižbe i za uspostavu predašnjeg zemljišno knjižnog stanja.

Zahtjev da se utvrdi da nije osnovano potraživanje Č. D. (kao razlučnog povjerioca) u iznosu od 76.530.423,08 KM na nekretninama upisanim u zk. ulošcima broj ... i ...k.o. B. 1 i zk. ulošcima broj ..., ..., ... i ... u k.o. B. 2, koje potraživanje je Č. D. istakao u stečajnom postupku otvorenom nad DD „N. B.“ B., pa se dopunskim rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj 96 o St 091771 15 St od 14.03.2016. godine, utvrđuje da mu je osporen status razlučnog povjerioca za navedeni iznos na navedenim nekretninama, tužitelj je zasnovao na tvrdnji da njegovog prava odvojenog namirenja iz navedenih stvari nema, s obzirom da je Ugovor o zasnivanju hipoteke broj ... ništav i s obzirom da on nije pravni sljedbenik PTR „D.“ K.

Kako proizlazi iz obrazloženja pobijane presude prvostepeni sud je zahtjev tužitelja da se utvrdi da je ništav Sporazum o nagodbi, broj M-038/08 od 14.07.2008. godine, koji su zaključili „G.“ d.o.o. B. (jer mu je potraživanje u iznosu od 18.665.654,00 KM Ugovorom o prenosu potraživanja od 01.06.2005. godine ustupio d.o.o. „Z. P.“ B. L. i d.o.o. „D.“ P.) i „N. B.“ d.d. B. (kao pravni sljedbenik ODP“ B.“ B.), u pogledu iznosa od 18.665.654,00 KM, kao duga za ulaganje d.o.o. „Z. P.-a“ B. L. u ODP „B.“ B. u (koji zahtjev je bio predmet odlučivanja u parničnom postupku, koji je prethodio zaključivanju Sporazuma o nagodbi, a koji se pod brojem 11-71-Ps-004772-01 Ps vodio kod Osnovnog suda Banja Luka, po tužbi tužitelja

„Z. P.“ B. L. protiv tuženog ODP „B.“ B. podnesenoj 10.05.2001. godine) našao osnovanim

jer je o predmetu nagodbe već odlučeno s obzirom da je Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, tužbenim zahtjevom u tužbi koju je podnio kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine 12.09.2001. godine protiv tuženih ODP „B.-a“ B., d.o.o. „Z. P.“ B. L. i d.o.o. „D.-a“ P., tražio da se utvrdi da je ništav Ugovor o dokapitalizaciji i poslovno tehničkoj saradnji zaključen 1999. godine i Aneks tog ugovora zaključen 1999. godine a tuženi d.o.o. „Z. P.“ B. L. i d.o.o. „D.“ P. su protivtužbenim zahtjevom tražili da tužitelj plati iznos od 18.665.654,00 KM na ime „direktnog ulaganja“ d.o.o. „Z. P.-a“ B. L. u ODP „B.“ B., (koje ulaganje je izvršeno po Ugovoru o dokapitalizaciji i Aneksu tog ugovora), koji postupak je pravosnažno završen presudom Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj Pž-24/03 od 17.07.2003. godine a u konačnom prema presudi Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj Ps-24/01-4 od 16.05.2003. godine i prema navedenoj presudi Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Ugovor o dokapitalizaciji od 15.06.1999. godine i Aneks tog ugovora od 16.07.1999. godine utvrđeni su ništavim i tuženi d.o.o. „Z. P.“ B. L. i d.o.o. „D.“ P. su odbijeni sa protivtužbenim zahtjevom, odnosno sa zahtjevom da Brčko distrikt Bosne i Hercegovine plati (na ime direktnog ulaganja u ODP „B.“ B.) iznos od 18.665.654,00 KM

jer su Sporazum o nagodbi zaključili drugi pravni subjekti u odnosu na pravne subjekte koji su stranke u parničnom postupku koji se vodio kod Osnovnog suda Banja Luka (i koji je prethodio zaključivanju Sporazuma) i još se u Sporazumu o nagodbi pojavljuje PTR „D.“ K., na čiji račun „N. B.“ d.d. B. treba da uplati iznos koji je predmet sporazuma (iznos od 18.665.654,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 01.01.2004. godine do 01.01.2009. godine), „a pozitivno pravo ne poznaje situaciju da se nakon podnošenja tužbe umjesto tužitelja pojavljuje drugi tužitelj“,

jer je Sporazum o nagodbi protivan Ugovoru o kupoprodaji 67% ukupnog kapitala ODP „B.“ B. (koji je zaključen 31.10.2005. godine između Brčko distrikta Bosne i Hercegovine kao prodavca i DOO „G.“ B. kao kupca) kod toga da su Ugovorom o kupoprodaji regulisane međusobne obaveze prodavca i kupca i u prilogu broj 11 U., u kojem je naveden pregled sudskih sporova koji se vode protiv ODP „B.-a“ B., naveden i spor koji se vodi kod Osnovnog suda Banja Luka radi isplate tužitelju d.o.o. „Z. P.-u“ B. L., od ODP „B.-a“ B., iznosa od 18.665.654,00 KM (kao iznosa uloženog u ODP „B.“ B.), pa se čeka odluka suda pred kojim se spor vodi (Osnovni sud Banja Luka je obaviješten o sporu koji se vodio kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH pod brojem Ps-24/01-4 i odlukama donesenim u tom parničnom postupku) i jer se prema Ugovoru o kupoprodaji, u vrijeme trajanja poslovnog plana (3 godine od zaključivanja Ugovora 31.10.2005. godine), kupac saglasio da u tom periodu neće učiniti neku radnju iz članova 5.2.1. do 5.2.2. Ugovora (da neće izvršiti opterećenje, prodaju ili na drugi način otuđivanje imovine preduzeća osim ako je to u skladu sa razumnim i

ekonomičnim poslovnim odlučivanjem izvršavanjem Poslovnog plana i uz prethodnu pismenu saglasnost Kancelarije za privatizaciju Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) a Sporazum o nagodbi, kojim se opterećuje imovina ODP „B.-a“ B., zaključio je d.o.o. „G.“ B. dana 14.07.2008. godine, dakle, u vrijeme trajanja Poslovnog plana i bez izričitog odobrenja Kancelarije za privatizaciju pa je Sporazum o nagodbi (koji je zaključen između „G.-a“ d.o.o. B. i „N. B.-a“ d.d. B.), zaključen zloupotrebom prava i nedozvoljenim raspolaganjem parničnih stranaka, odnosno zaključen je suprotno načelima obligacionog prava posebno načelu savjesnosti i poštenja pa je protivan odredbama Zakona o obligacionim odnosima (zakonskom propisu), imajući u vidu i činjenicu da se Sporazumom o nagodbi „N. B.“ d.d. B. obavezao da će isplatu dogovorenog iznosa (iznosa od 18.665.654,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom od 01.01.2004. godine do 01.09.2009. godine) vršiti ne „G.-u“ d.o.o. B. nego na račun „D.-a“ PTR K., bez Ugovora o cesiji (u pismenoj formi) zaključenog između „G.-a“ d.o.o. B. i PTR „D.“ K., što je suprotno odredbama člana 436 Zakona o obligacionim odnosima.

Prvostepeni sud je našao da je zbog navedenog Sporazum o nagodbi ništav prema odredbi člana 103. Zakona o obligacionim odnosima, kao i da je ništav i Ugovor o zasnivanju hipoteke zaključen 17.02.2011. godine pod brojem ..., (koji je zaključen nakon isteka roka za izvršenje obaveze od „N. B.-a“ d.d. B. utvrđene Sporazumom o nagodbi i zaključen je između „D.-a“ K., na čiji račun je „N. B.“ d.d. B. trebao uplatiti dogovoreni iznos sredstava Sporazumom i „N. B.“ d.d. B., kao dužnika i založnog dužnika) koji je zaključen na osnovu Sporazuma o nagodbi a kod takvog stanja stvari, našao je prvostepeni sud da, „nije pravno valjana uknjižba založnog prava (hipoteke) po osnovu Ugovora o zasnivanju hipoteke, koji je ništav“, pa je odlučio kao u II i III stavu izreke pobijane presude.

Zahtjev tužitelja da se utvrdi da nije osnovano potraživanje Č. D. kao razlučnog povjerioca, u iznosu od 76.530.423,08 KM a na nekretninama upisanim u zk. ul. broj ... k.o. B. 1, zk. ul. Broj... k.o. Brčko 1, zk. ul. broj ... k.o. Brčko 2, zk. ul. broj ... k.o. B. 2, zk. ul. broj ... k.o. B. 2 i zk. ul. broj ... k.o. B. 2, prvostepeni sud je (prema navodima obrazloženja presude) usvojio odnosno odlučio kao u I stavu izreke, kod toga da je Č. D. u stečajnom postupku nad „N. B.“ d.d. B. istakao pravo odvojenog namirenja na određenim stvarima-predmetnim nekretninama dužnika „N. B.“ d.d. B., pa je u stečajnom postupku (dopunskim rješenjem stečajnog suda od 14.03.2016. godine) „utvrđen kao osporen njegov status razlučnog povjerioca“ a kada je u ovom postupku utvrđeno da je Ugovor o zasnivanju hipoteke broj ... ništav, onda Č. D. nema status razlučnog povjerioca i njegovo potraživanje, kao razlučnog povjerioca, nije osnovano.

U pogledu zahtjeva tužitelja da se utvrdi da Č. D. nije pravni sljedbenik „D.-a“ PTR K. prvostepeni sud je našao da ovaj zahtjev nije osnovan (odlučio kao u IV stavu izreke) kod toga da je u pitanju privatna

trgovačka radnja „D.“ čiji je pravni sljedbenik Č. D. („vlasnik je koji odgovara za obaveze PTR, a na koga prelaze i potraživanja radnje“).

Odluku da tuženi tužitelju solidarno nadoknade troškove parničnog postupka u iznosu od 1.916.584,40 KM prvostepeni sud je donio (odlučio kao u V stavu izreke) primjenom člana 119. stav 1. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, primjenom Zakona o sudskim taksama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i primjenom mjerodavne tarife.

Tuženi žalbama, kada pobijaju odluku prvostepenog suda sadržanu u I, II i III stavu izreke, prije svega ukazuju da je pobijana presuda donesena povredom odredaba parničnog postupka jer prvostepeni sud nije pravilno cijenio provedene dokaze pojedinačno i u međusobnoj vezi, a posebno tako nije cijenio Ugovor o kupoprodaji 67% ukupnog kapitala ODP „B.“ B., čiji je sastavni dio prilog broj 11, kao ni Ugovor o prenosu potraživanja zaključen 01.06.2005. godine i nije naveo koje činjenice je uzeo kao dokazane, niti je naveo razloge o činjenicama koje ukazuju sa kojim odredbama Zakona o obligacionim odnosima i kojim odredbama Ugovora o kupoprodaji je Sporazum o nagodbi u suprotnosti i zašto, kao i da je povrijedio član 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine jer je prekoračio tužbeni zahtjev tužitelja kada je odlučio kao u I stavu izreke pobijane presude.

Ovaj sud nalazi da pobijana presuda nije donesena povredom odredaba parničnog postupka, na koje su tuženi ukazali žalbama.

Naime, prvostepeni sud je dokaze provedene u postupku (odlučujući o zahtjevu tužitelja kako ga je u konačnici opredijelio) cijenio kako to nalaže odredba člana 8 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i naveo je u obrazloženju presude koje su činjenice dokazane u ovom sporu, odnosno koje su činjenice utvrđene kao relevantne činjenice u pogledu tužbenog zahtjeva tužitelja, a obrazloženje pobijane presude sadrži dovoljne razloge za odluku koju je sud o tužbenom zahtjevu tužitelja donio odnosno sadrži razloge koji, po ocjeni prvostepenog suda, ukazuju da su Sporazum o nagodbi i Ugovor o zasnivanju hipoteke ništavi i u obrazloženju je navedeno da su isti u suprotnosti i sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima jer su zaključeni povredom načela savjesnosti i poštenja, načela zabrane zloupotrebe prava i načela zabrane prouzrokovanja štete, nedozvoljenim raspolaganjem stranaka pa se, dakle, prema navodima obrazloženja radi o povredi članova 12, 13 i 16 Zakona o obligacionim odnosima (pored povrede člana 436 Zakona o obligacionim odnosima, koji je u obrazloženju decidno naveden) s tim da je prvostepeni sud naveo i razloge zašto su u suprotnosti sa navedenim odredbama i sa odredbama Ugovora o kupoprodaji (koji je između Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i d.o.o. „G.-a“ B. zaključen dana 31.10.2005. godine) i to, prema navodima

obrazloženja da su u suprotnosti sa odredbama poglavlja 5. (poglavlje „poslovne obaveze“), odnosno odredbama člana 5.1., 5.2. i 5.2.1. do 5.2.2. (obrazloženje prvostepene presude na strani 22, drugi stav).

Kako je prvostepeni sud I stavom izreke pobijane presude odlučio o zahtjevu tužitelja kako ga je on odredio I stavom tužbenog zahtjeva (koji je u saglasnosti sa III stavom izreke dopunskog rješenja Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o St 091771 15 St od 14.03.2016. godine), onda ne može biti riječi o povredi člana 2 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (kojim su određene granice odlučivanja suda u parnici) zbog prekoračenja tužbenog zahtjeva.

Žalbenim razlozima pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava tuženi, po ocjeni ovog suda, nisu doveli u pitanje pravilnost i zakonitost odluke prvostepenog suda u I, II, III i V stavu izreke.

Zahtjev u ovom sporu, o kome je prvostepeni sud i odlučio pobijanom presudom, tužitelj je zasnovao na činjeničnom osnovu koji je konkretno odredio i u pogledu činjenica za koje je zaključio da su relevantne tužitelj je u postupku proveo dokaze ocjenom kojih je (njihovom ocjenom kako to nalaže član 8. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine) prvostepeni sud našao da su u postupku nesumnjivo dokazane pretpostavke za utvrđenje da su Sporazum o nagodbi broj M-038/08 i Ugovor o zasnivanju hipoteke broj ... ništavi a u obrazloženju presude naveo je sud razloge, koji po njegovoj ocjeni, opravdavaju takvo utvrđenje.

Zaključak prvostepenog suda da su Sporazum o nagodbi i Ugovor o zasnivanju hipoteke ništavi tuženi navodima žalbe, po ocjeni ovog suda, nisu doveli u pitanje jer je prvostepeni sud osnovano našao, sa razlozima koje prihvata i ovaj sud, da je o predmetu nagodbe već bilo odlučeno odnosno odlučeno prije zaključivanja Sporazuma o nagodbi i to u parničnom postupku koji je vođen kod Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem Ps-24/01-4 i kod Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pod brojem Pž-24/03 i jer je Sporazum o nagodbi, postupanjem stranaka koje su ga zaključile, zaključen povredom načela savjesnosti i poštenja (član 12 Zakona o obligacionim odnosima), načela zloupotrebe prava (član 13 Zakona o obligacionim odnosima) i načela zabrane prouzrokovanja štete (član 16 Zakona o obligacionim odnosima) i zaključen protivno Ugovoru o kupoprodaji (koji je zaključen 31. 10. 2005. godine) i koji u poglavlju 5. „poslovne obaveze“ određuje da je za svako opterećenje, odnosno otuđenje imovine ODP „B.-a“, potrebna saglasnost Kancelarije za upravljanje javnom imovinom Brčko distrikta BiH pa je Sporazum o nagodbi i Ugovor o zasnivanju hipoteke (koji je zaključen na osnovu Sporazuma) takvo raspolaganje stranaka koje je protivno Ugovoru o

kupoprodaji i navedenim pozitivnim propisima-odredbama Zakona o obligacionim odnosima što, kako je to našao i prvostepeni sud, vodi njihovoj ništavosti prema odredbi člana 103. Zakona o obligacionim odnosima.

Dakle, iako zaključak prvostepenog suda o ništavosti Sporazuma o nagodbi, zbog toga „što su Sporazum o nagodbi zaključili drugi pravni subjekti u odnosu na pravne subjekte koji su parnične stranke u parničnom postupku koji se vodio kod Osnovnog suda u Banja Luci“ ne stoji (kod sadržaja Ugovora o prenosu potraživanja od 01.06.2005. godine i činjenice da je „N. B.“ d.d. B. pravni sljedbenik ODP „B. „B.), odnosno ne stoji ni zaključak prvostepenog suda da je Sporazum o nagodbi ništav zbog toga što je istim određeno plaćanje d.d. „N. B.“ Brčko na račun PTR „D.“ K. bez Ugovora o cesiji u pismenoj formi (na šta žalbom ukazuju tuženi), kod naprijed iznesenih drugih razloga prvostepenog suda ništavost Sporazuma o nagodbi i Ugovora o zasnivanju hipoteke (koji je zaključen na osnovu Sporazuma) nije upitna, a slijedom toga ni zakonitost odluke prvostepenog suda da nije pravno valjana uknjižba založnog prava (uknjižba hipoteke) u korist PTR „D.“ K. dozvoljena rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH-zemljišno knjižnog suda broj 096-0-DN-11-000588 od 24.02.2011. godine na osnovu Ugovora o zasnivanju hipoteke broj ..., što ima za posljedicu brisanje uknjižbe i uspostavu predašnjeg zemljišno knjižnog stanja, kako je to pobijanom presudom odredio prvostepeni sud.

U pogledu pravnog stava prvostepenog suda, izraženog u pobijanoj presudi, da tužitelj može tražiti utvrđivanje ništavosti Sporazuma o nagodbi, potrebno je reći da je nagodba, po pravnoj prirodi, dvostrano obavezan ugovor i da se na nju odnose pravila o ništavosti (član 103-110 Zakona o obligacionim odnosima) a granice slobodnog raspolaganja, kada je riječ o nagodbi, određene su članom 10 Zakona o obligacionim odnosima („sloboda uređivanja obligaciono pravnih odnosa“) i članom 103 istog zakona. Iz navedenog proizlazi da je zaključivanje nagodbe, odnosno Sporazuma o nagodbi, u propisanom postupku i time na zakonom propisani način, ne isključuje mogućnost primjene na nagodbu pravila o ništavosti, niti mogućnost njihove primjene isključuje činjenica da Sporazum o nagodbi predstavlja izvršnu ispravu, na koje činjenice u žalbi posebno ukazuju tuženi d.o.o. „G.“ B. i Č. D.

Kod toga da je stečajni sud u dopunskom rješenju od 14.03.2016. godine utvrdio kao osporen status razlučnog povjerioca Č. D. u iznosu od 76.530.423,08 KM na nekretninama upisanim u zk. ul. ... k.o. B. 1, zk. ul. br. ... u k.o. B. 1, zk. ul. 2611, 2612, 2614 i 2615 u k.o. B. 2 na osnovu prijave potraživanja Č. D., koji je u stečajnom postupku otvorenom nad d.d. „N. B.“ B. pravo odvojenog namirenja istakao u pogledu ovih nekretnina prijavom potraživanja na osnovu rješenja Registra zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 096-0-DN-11-001019 od 25.03.2011. godine i rješenja Registra zemljišta Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj 096-0-DN-11-

000588 od 24.02.2011. godine, kojim rješenjima je dozvoljena uknjižba založnog prava na osnovu Ugovora o zasnivanju hipoteke broj ..., a kada je Ugovor o zasnivanju hipoteke ništav odvojenom namirenju Č. D., kao razlučnog povjerioca za potraživanje u iznosu od 76.530.423,08 KM na predmetnim nekretninama, nema mjesta kako je to u konačnici našao i prvostepeni sud, kada je odlučio kao u I stavu izreke pobijane presude.

Kada pobija odluku o troškovima parničnog postupka (sadržanu u V stavu izreke prvostepene presude) tuženi „N. B.“ d.d. B. u stečaju u žalbi ukazuje prvo da prvostepeni sud nije „jasno i precizno utvrdio koji su to troškovi parničnog postupka, odnosno iste nije pravilno obračunao i dao obrazloženje zašto je tužitelju na ime troškova parničnog postupka dosudio iznos od 1.916.584,40 KM“, a zatim i da tužitelju ne pripada naknada troškova za podnesak od 19.04.2016. godine jer navedeni podnesak nije ni trebao, kao što mu ne pripada ni naknada troškova pristupa na nastavak glavne rasprave održane dana 25.05.2017. godine, s obzirom da do održavanja navedenog ročišta nije došlo njegovom krivicom, već zbog toga što je tužitelj tražio dopunu nalaza vještaka geodetske struke i što se tuženi Č. D. nije pojavio na prethodnom ročištu, kada je trebao biti saslušan.

Po ocjeni ovog suda, tuženi „N. B.“ d.d. B. u stečaju neosnovano ukazuje da rješenje o troškovima parničnog postupka, sadržano u V stavu izreke prvostepene presude, nije pravilno.

Ovo stoga što navod žalbe tuženog „N. B.“ d.d. B. u stečaju, da prvostepeni sud nije „jasno i precizno“ utvrdio koji su to troškovi parničnog postupka i da nije dao obrazloženje zbog čega je tužitelju na ime troškova parničnog postupka dosudio iznos od 1.916.584,40 KM, nije osnovan jer je prvostepeni sud, u obrazloženju presude (strana 24. obrazloženja), naveo za koje radnje tužitelju pripadaju troškovi i u kojem iznosu. Nadalje, navod žalbe tuženog „N. B.“ d.d. B. „da troškovi parničnog postupka nisu pravilno obračunati“ ovaj sud nije uzeo u razmatranje jer je taj navod tuženog paušalan zato to u žalbi nije konkretno ukazano koje troškove prvostepeni sud nije pravilno obračunao (da li troškove sastava tužbe od 15.10.2014. godine i obrazloženog podneska od 19.04.2016. godine, troškove zastupanja na pripremnom i ročištu za glavnu raspravu, ili pak troškove vještačenja po vještaku geodetske struke).

Takođe, neosnovano tuženi „N. B.“ d.d. B. u stečaju u žalbi ukazuje da tužitelju nije trebala biti dosuđena ni naknada troškova za sastav podneska od 19.04.2016. godine. Naime, kada je prvostepeni sud rješenjem broj 96 o P 082879 14 P od 07.11.2015. godine prekinuo ovaj parnični postupak zbog otvaranja stečajnog postupka nad tuženim d.d. „N. B.“ B. i kada je dopunskim rješenjem prvostepenog stečajnog suda broj 96 o St 091771 15 St od 14.03.2016. godine tužitelj upućen da pokrene parnični postupak radi osporavanja razlučnog prava i statusa razlučnog povjerioca Č. D., onda je

tužitelj bio u obavezi da uredi kako tužbu u subjektivnom smislu, tako i svoj tužbeni zahtjev, pa obzirom na navedeno, a suprotno tvrdnji tuženog „N. B.“ d.d. B. u stečaju, ne može biti govora o tome da navedeni podnesak tužitelja od 19.04.2016. godine (uređena tužba) nije bio potreban.

Isto tako neosnovan je i navod da tužitelju ne pripada ni naknada troškova pristupa na nastavak glavne rasprave održane dana 25.05.2017. godine, obzirom da do odražavanja navedenog ročišta, po cijeni navedenog tuženog, nije došlo njegovom krivicom, već zbog toga što je tužitelj tražio dopunu nalaza vještaka geodetske struke i što se tuženi Č. D. nije pojavio na prethodnom ročištu, kada je trebao da se sasluša. Naime, ročište za 25.05.2017. godine nije zakazano kako bi se saslušao vještak geodetske struke (navedeni vještak je dopunu nalaza sačinio 24.03.2017. godine i tu dopunu obrazložio na ročištu održanom dana 05.04.2017. godine), već radi saslušanja tuženog Č. D., a kako se tuženi „N. B.“ d.d. B. u stečaju na pripremom ročištu održanom dana 30.09.2016. godine pridružio dokazima tuženog „M.-G.“ d.o.o. B. i tuženog Č. D. (jedan od dokaza je upravo bio i saslušanje tuženog Č. D.), te kako se na ročištu za glavnu raspravu održanom dana 05.04.2017. godine (ročište koje je prethodilo ročištu od 25.05.2017. godine) tuženi „N. B.“ d.d. B. u stečaju nije protivio da se navedeno ročište odloži kako bi se na narednom ročištu (25.05.2017. godine) saslušao tuženi Č. D., onda je prvostepeni sud pravilno postupio kada je tuženog „N. B.“ d.d. B. u stečaju obavezao da solidarno sa ostalim tuženim snosi i troškove zastupanja tužitelja na ročištu održanom dana 25.05.2017. godine.

Ovaj sud je, u skladu sa odredbom člana 130 Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbama koje su protiv prvostepene presude izjavili tuženi odlučio o zahtjevu tužitelja i umješaća na strani tužitelja za naknadu troškova sastava odgovora na žalbe i njihov zahtjev je odbio (odlučio kao u drugom i trećem stavu izreke ove presude) jer je našao da odgovori na žalbe, po svom sadržaju, nisu bili potrebni radi ostvarenja i zaštite prava tužitelja u ovom sporu.

Sa navedenog valjalo je odlučiti kao u izreci ove presude, a na osnovu odredbe člana 335. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić